

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Rigsdagsfejningen 1897—98 blev der i Folketinget ved privat Initiativ indbragt et Forslag til Lov om hemmelig Afstemning ved Rigsdagsvalg (Rigsdagstidende 1897—98, Tillæg A. Sp. 2381), ifølge hvilket der vilde være at foretage den Forandring i Valgloven af 12te Juli 1867 §§ 41, 42, 43, 71 og 72, at Valgernes Stemmegivning ved Folketingsvalg og Valgmandsvalg til Landstinget i Stedet for som nu at ske ved, at Valgeren mundtlig nævner Navnet paa den Kandidat, paa hvem han stemmer, skulde foregaa paa den Maade, at Valgeren, efter at han er anerkendt ved Valglisten og hans Navn aftrykkes paa denne, begiver sig ind i et til Valglisten hørende lukket Rum, hvor han i en af Valgbestyrelsen udleveret Konvolut nedlægger en trykt eller skreven Stemmeseddel, indeholdende Navnet paa den eller de Kandidater, paa hvem han vil stemme, og derpaa under Valgbestyrelsens Tilsyn nedlægger Konvolutten i en Stemmeseddel. — Desuden var der for en Del større Valgkredse foreslaaet fastsat et bestemt Klokket, inden hvilket Afstemningen ikke maa slutte.

Forslaget, der i Folketinget vedtoges i uforandret Skikkelse ved 3dje Behandling (Rigsdagstidende 1897—98, Tillæg C. Sp. 17), blev i Landstinget efter 1ste Behandling henviset til et Udvalg. Dette afgav under 24de Marts 1898 Betænkning (Rigsdagstidende 1897—98, Tillæg B. Sp. 2391), men paa Grund af Rigsdagsfejningens Slutning blev Forslagets Behandling hermed standset. I Betænkningen udtaler Udvalget sin Tilslutning til Princippet om Indførelse af skriftlig Afstemning og Fastsættelse for større Valgkredse af et bestemt Klokket, inden hvilket Afstemningen ikke maa slutte, men Udvalget har ikke kunnet tiltræde den af Folketinget vedtagne omstændelige Fremgangsmaade med Hensyn til Stemmesedlernes Afgivelse, lige som det formenes, at den i Valgloven af 12te Juli 1867 foreskrevne Raaring bør bortfalde som uforenlig med skriftlig Afstemning. I Henhold hertil blev der derfor i Betænkningen — for enkelte Medlemmers Bedømmende dog kun med betingelsesvis Tilslutning — formuleret et ændret Forslag, der fremtraadte som „Forslag til Lov om Forandringer i Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867“.

Efter at der saaledes i begge Rigsdagens Ting har vist sig Stemning for at gaa bort fra den ved Valg til Rigsdagen hidtil anvendte mundtlige Afstemning til Valglisten og indføre skriftlig Afstemning, har Regeringen ment at burde tage Sagen i sin Haand og fremsætte et dertil sigtende Lovforslag.

Det foranstaaende Forslag er i det væsentlige udarbejdet paa Grundlag af det af Landstingsudvalget formulerede Forslag; navnlig er det foreslaaet, at Raaring ved Folketingsvalg skal bortfalde, idet denne Afstemning synes uforenlig med den skriftlige Afstemnings hele Karakter.

For de forskellige Afvigelser fra det af Landstingsudvalget formulerede Forslag vil blive gjort nærmere Rede ved Bemærkningerne til de enkelte Paragraffer.

Til § 2.

Medens Valglovens § 36, der angaar Raaring, i øvrigt ophæves, maa den i samme indeholdte Bestemmelse om, at Formandens Stemme i Tilfælde af Stemmelighed gør Udslaget ved alle til Valgbestyrelsen overladte Beslutninger, bibeholdes, og den er derfor foreslaaet føjet til § 24, der omhandler Valg af Formanden for Valgbestyrelsen; den synes her at finde en naturlig Plads.

Til § 3.

Man har anset det bedst stemmende med de til Grund for Lovforslaget liggende Principper at sætte en bestemt Grænse for Antallet af den enkelte Kandidats Stillere.

Til § 4.

Bestemmelsen om Begrænsninger i Udgangen til Valgmøderne, der i Landstingsudvalgets Forslag var optagen i Valglovens § 41, indeholder en Modifikation af den i Valglovens § 33 indeholdte Regel om, at Afgang til Valgmøderne staar aaben for enhver, og bør derfor knyttes til sidstnævnte Paragraf.

Til § 6.

Det er foreslaaet, at der i alle Tilfælde, ogsaa hvor der kun har fremstillet sig een Kandidat, skal ske skriftlig Afstemning. I det af Landstingsudvalget formulerede Forslag var i det Tilfælde, hvor kun een Kandidat